

Dosarul nr. 2ra-253/22
2-20102170-01-2ra-25022022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Oconița (jud. N. Vameș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Ciobanu, A. Garbuz)

ÎNCHEIERE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Petru Buga, reprezentat de avocatul Andrei Cebotari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Buga împotriva lui Petru Buga cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 21 august 2020, Natalia Buga, reprezentată de avocatul Irina Raducan, a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Petru Buga, solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, prin încasarea pensiei alimentare în sumă fixă în mărime de 1200 lei lunar pentru fiecare copil.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, instanța de judecată la data de 21 decembrie 2018 a emis o hotărâre prin care Petru Buga a fost obligat la plata pensiei alimentare, însă uneori nu-și onorează această obligație de plata a pensiei și nu se implică în relația cu copiii.

Totodată, a menționat că, se află într-o situație dificilă, deoarece singură crește și educă copiii minori xxxxx și xxxxx.

Reclamanta a indicat că, pârâtul activează și poate achita pensia pentru întreținerea copiilor minori, însă arată o indiferență totală. Deși, este destinată a acoperi, în primul rând, nevoile alimentare ale copilului, obligația legală de întreținere a copilului este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura resursele necesare împlinirii și altor necesități, precum asigurarea unei instruirii corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentului medical. În situația în care costul produselor alimentare și articolelor de îmbrăcăminte sunt în creștere în fiecare lună, a susținut că, achitarea unei pensii de întreținere în mărime de 1/3 din tot felul de venituri, nu constituie o sumă suficientă pentru întreținerea copiilor minori. Având în vedere că, situația economică în țară este într-o creștere considerabilă, cât și comportamentul neutru al pârâtului, a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori prin încasarea sumei fixe în mărime de 1200 lei lunar pentru fiecare copil.

Conform datelor Direcției statistice, valoarea minimumului de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani în primul trimestru al anului 2018, a constituit suma de 2200 lei. Astfel, urmează a fi reținut că suma de 2200 lei constituie minimumul de existență pentru un copil, însă această sumă nu constituie și un maximum, părinții având obligația asigurării unui trai decent pentru copii. Cuantumul sumei bănești fixe încasate se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, precum și de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, corectată prin încheierea din 02 iunie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Buga și s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, încasată de la Petru Buga în beneficiul Nataliei Buga pentru întreținerea copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, în baza hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița; s-a încasat de la Petru Buga în beneficiul Nataliei Buga pensia pentru întreținerea copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, într-o sumă bănească fixă în mărime de 1100 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 21 august 2020 și până la atingerea de către copii a vârstei de majorat sau până la schimbarea stării materiale sau familiale a uneia dintre părți; s-a încasat de la Petru Buga în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 792,00 lei; totodată, s-a indicat, titlul executoriu, eliberat în baza hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, privind încasarea de la Petru Buga în beneficiul Nataliei Buga a pensiei pentru întreținerea copiilor minori xxxxx și xxxxx în mărime de 1/3 din tot felul de venituri, lunar, de a considera că și-a pierdut acțiunea și s-a retras.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Petru Buga și s-a menținut hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița.

În consolidarea soluției, instanța de apel, analizând probele reținute de prima instanță întru argumentarea concluziei sale, a concluzionat că, prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, reieșind din probele dobândite, corect a constatat necesitatea modificării modalității de încasare a pensiei de întreținere, stabilită prin hotărârea din 21 decembrie 2018 în mărime de 1/3 din tot felul de venituri, într-o sumă fixă în mărime de 1100 lei lunar pentru fiecare copil, în acest sens corect admitând parțial acțiunea înaintată de Buga Natalia.

Instanța de apel a reținut că, din materialele cauzei cu certitudine s-a stabilit temeinicia motivelor invocate de către Buga Natalia în cererea de chemare în judecată înaintată cu privire la modificarea pensiei de întreținere a copiilor minori xxxxx și xxxxx de la 1/3 din tot felul de venituri pentru fiecare copil în mărime fixă de 1100 lei, or, copiii minori xxxxx și xxxxx se află la întreținerea și educația mamei, locuind împreună cu ea, iar pentru creșterea și educația acestor doi copii este necesară majorarea sumei care a fost încasată anterior, or, 1/3 din toate veniturile lui Buga Petru este o sumă foarte mică, care acoperă doar parțial necesitățile de întreținere a acestor doi copii.

La caz, este de menționat că conform datelor statistice prezentate de către Biroul Național de Statistică pentru anul 2019, minimumul de existență pentru un copil în mediu pe republică constituie 2197,8 lei, așadar, luând în calcul faptul că ambii

părinți au obligația de a întreține copiii minori, instanța de fond just și întemeiat a ajuns la concluzia de a modifica pensia de întreținere în mărime de 1/3 din toate veniturile încasată prin hotărârea instanței de judecată cu o sumă fixă în mărime de 1100 lei pentru fiecare copil.

Instanța de apel a reținut, că prin adeverința eliberată de către Primăria or. Ocnița, se confirmă, că Buga Petru locuiește împreună cu soția Tcaci Tatiana, fiica xxxxx și fiica xxxxx. Analizând argumentul, invocat de către Buga Petru, că la moment are o altă familie, doi copii la întreținere și soția care nu lucrează, nu a putut fi apreciat de către instanța de apel ca un motiv de încasare în continuare a pensiei de întreținere în mărime de 1/3 din toate veniturile, care ar constitui aproximativ 1200 lei pentru ambii copii. Faptul că soția nu este angajată în câmpul muncii și are la întreținere alți doi copii, nu-l decade pe Buga Petru din obligația de a-și întreține copiii din prima căsătorie.

Probatoriul cauzei denotă, că mama copilului este interesată de dezvoltarea fizică, intelectuală, socială a copilului și în acordarea unei întrețineri decente copilului.

Iar modificarea și încasarea pensiei de întreținere a copilului, precum și mărimea, modul de plată a acesteia pe cale judecătorească, este un drept prevăzut de lege a părintelui, în grija căruia au fost lăsați copiii.

Astfel, modificarea pensiei de întreținere pentru copiii minori xxxxx și xxxxx, de la 1/3 din toate veniturile lui Buga Petru, la încasarea sumei fixe în mărime de 1100 lei, este una necesară, urmând a fi încasată de la tatăl acestora, care este sănătos și apt de muncă și este obligat să asigure copiilor condiții de viață necesare dezvoltării și creșterii acestora și este în interesul superior al copiilor.

La 11 februarie 2022, Petru Buga, reprezentat de avocatul Andrei Cebotari, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

Recurentul a susținut că, în fața instanțelor ierarhic inferioare a indicat despre faptul că de mai mulți ani a format o familie nouă și are la întreținere încă doi copii minori și soția care nu este angajată în câmpul muncii. Fiind angajat la o firmă de transport a pasagerilor, din contabilitatea acestei firme regulat în fiecare lună se transferă 1/3 din salariu în beneficiul fostei soții Natalia Buga, pensia pentru întreținerea copiilor minori, xxxxx și xxxxx. În afară de acest ajutor material, în limita posibilităților financiare, mai contribuie la procurarea îmbrăcăminte și a altor produse, iar când are posibilitatea, le oferă și surse financiare suplimentare. Fiind în perioada de pandemie, îi este puțin mai dificil, deoarece are formată o altă familie. Salariul este mai mic, deoarece s-a micșorat fluxul de pasageri și evident rutele. De altfel, conform informației eliberate de la locul de muncă din 31 decembrie 2020, salariul mediu lunar este de 2674,115 lei, din care achită în mediu aproximativ 1200 lei pensie pentru întreținerea copiilor minori și îi rămâne aproximativ suma de 1474 de lei pentru întreținerea familiei actuale. Însă reclamanta este angajată în funcția de profesoară la liceul „Constantin Stamati” din comuna Ocnița, r-nul Ocnița și primește un salariu de aproximativ 7000-8000 lei.

În situația creată, a afirmat că, starea materială i s-a schimbat, iar suma stabilită prin hotărârea contestată este disproporționat de mare în comparație cu veniturile sale, luând în considerare că mai are la întreținere doi copii minori și soția.

Recurentul a declarat că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentale consacrate în legislația națională și cea internațională. În situația prezentată instanțelor ierarhic inferioare, ambele părți au invocat schimbarea stării materiale.

Urmează a se ține cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte. Mai mult ca atât, modificarea (micșorarea sau majorarea) cuantumului pensiei de întreținere nu trebuie să favorizeze interesele unui copil în detrimentul altuia, mărimea acesteia trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

Instanțele ierarhic inferioare urmau să rețină faptul că reclamanta are un venit salarial dublu.

Recurentul a opinat că, intimata nu a prezentat instanței probe cu privire la înrăutățirea situației financiare, aceasta venind cu argumente superficiale și de ordin general care nu pot fi luate drept argumente probante. Astfel, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens, întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Recurentul a invocat încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea unei legi care trebuia să fie aplicată, aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea în mod eronat a legii.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimitei, conform scrisorii date cu 25 februarie 2022 (f.d.156) și a fost recepționată la 01 martie 2022, conform avizului de recepție (f.d.158).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 11 noiembrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 11 februarie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 17 ianuarie 2022, conform scrisorii (f.d.133) și a fost recepționată de către partea recurentă la 20 ianuarie 2022, conform avizului de recepție (f.d.135). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Petru Buga, reprezentat de avocatul Andrei Cebotari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Petru Buga, reprezentat de avocatul Andrei Cebotari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Petru Buga, reprezentat de avocatul Andrei Cebotari.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Petru Buga, reprezentat de avocatul Andrei Cebotari, împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat